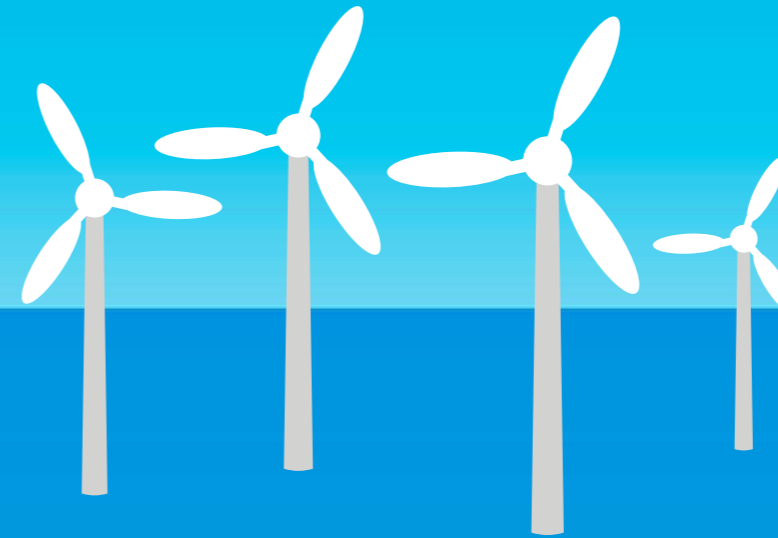

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

SDE+ voorjaar 2017

Zo vraagt u subsidie aan voor de productie van duurzame energie
Openstelling: 7 - 30 maart 2017

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken

>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal Ondernemen

Inhoud

Over SDE+ 3

Nieuw in SDE+ 2017 4

Biomassa

6

1. Voor welke Biomassa-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017? 7
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016 9
3. Fasering en tarieven Biomassa 10
4. Rekenvoorbeelden Biomassa 13

Water

18

1. Voor welke Water-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017? 19
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016 19
3. Fasering en tarieven Water 19
4. Rekenvoorbeeld Water 20

Zon

25

1. Voor welke Zon-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017? 26
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016 26
3. Fasering en tarieven Zon 26
4. Rekenvoorbeelden Zon 27

Geothermie

15

1. Voor welke Geothermie-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017? 16
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016 16
3. Fasering en tarieven Geothermie 17
4. Rekenvoorbeeld Geothermie 17

Wind

21

1. Voor welke Wind-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017? 22
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016 22
3. Fasering en tarieven Wind 23
4. Rekenvoorbeeld Wind 24

Aanvragen ronde SDE+ voorjaar 2017: 7 – 30 maart 28

Aandachtspunten 31

SDE+ beschikking 31

SDE+ ontvangen 31

Pijlers van SDE+ 32

Tabel Basisbedragen ronde SDE+ voorjaar 2017 33

Over SDE+

Algemeen openstelling

SDE+ staat voor Stimulering Duurzame Energieproductie.

Duurzame energie wordt opgewekt uit onuitputtelijke bronnen en heet daarom ook wel hernieuwbare energie.

In 2017 zijn er twee openstellingsrondes voor de toekenning van subsidie voor duurzame energieproductie: voorjaar en najaar.

De ronde SDE+ voorjaar 2017 loopt van 7 maart, 9.00 uur tot 30 maart, 17.00 uur. Het budget voor de voorjaarsronde bedraagt € 6 miljard.

Naar verwachting zal de ronde SDE+ najaar 2017 starten in september/oktober 2017.

Wat is SDE+?

SDE+ is een exploitatiesubsidie. Dat wil zeggen dat producenten subsidie ontvangen voor de duurzame energie die zij opwekken. Omdat de kostprijs van duurzame energie hoger is dan die voor energie uit fossiele brandstoffen, is de productie van duurzame energie niet altijd rendabel. SDE+ vergoedt het verschil tussen de kostprijs van duurzame energie en de marktwaarde van de geleverde energie: de onrendabele top. De subsidie wordt toegekend over een periode van 8, 12 of 15 jaar. Hoeveel jaren u subsidie krijgt, is afhankelijk van de technologie die u gebruikt. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de toegepaste technologie en de hoeveelheid duurzame energie die u produceert.

Wat zijn de pijlers van SDE+?

1. Een gefaseerde openstelling;
2. Een maximum basisbedrag per productie-installatie;
3. Eén budget voor alle categorieën samen en
4. Een vrije categorie.

SDE+ heeft in 2017 twee openstellingsrondes. Iedere ronde heeft drie fases met elk een maximum fasebedrag. Per openstellingsronde is er één budget voor alle categorieën samen. In de eerste fase kunnen de 'goedkopere' technieken subsidie aanvragen. Ook kunt u subsidie aanvragen voor een bedrag dat lager is dan het maximum basisbedrag van de betreffende technologie, de zogenoemde vrije categorie.

U kunt dan uw subsidieaanvraag toespitsen op uw business case en indienen op tienden van eurocenten per kilowattuur. Het bedrag waarvoor u subsidie aanvraagt is lager dan of gelijk aan het maximum fasebedrag en hoger dan de basisenergieprijs.

Waarvoor geldt SDE+?

In 2017 is SDE+ opengesteld voor de productie van:

- Hernieuwbare elektriciteit;
- Hernieuwbaar gas en
- Hernieuwbare warmte of een combinatie van hernieuwbare warmte én elektriciteit (WKK).

Voor energie uit:

Biomassa

Geothermie

Water

Wind

Zon

Voor wie geldt SDE+?

De doelgroepen voor de SDE+ zijn bedrijven en (non-profit) instellingen die hernieuwbare energie (gaan) produceren. De Rijksoverheid is uitgesloten van deelname.

Wie is de aanvrager?

Alleen de beoogd producent kan SDE+ aanvragen. Als de aanvrager niet van plan is zelf de productie-installatie in bedrijf te nemen en te exploiteren, is hij geen beoogd producent.

Wanneer komt u voor SDE+ aanmerking?

Om voor SDE+ subsidie in aanmerking te komen moet uw aanvraag volledig zijn. Neem daarom deze brochure en de 'Handleiding haalbaarheidsstudie SDE+' goed door. Zorg voor een goed onderbouwd project, een sterke haalbaarheidsstudie, alle benodigde vergunningen en bijlagen en een compleet digitaal aanvraagformulier.

Tip: gebruik het [Model Haalbaarheidsstudie SDE+](#)

Nieuw in SDE+ 2017

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2016

Algemeen

- Ook in 2017 heeft de SDE+ twee openstellingsrondes: voorjaar en najaar. De voorjaars- en najaarsronde hebben drie fases in 2017.
- Het maximum basisbedrag van € 0,150/kWh is verlaagd naar € 0,130/kWh in 2017, omdat de kostprijzen voor hernieuwbare energie zijn gedaald.
- Iedere fase heeft een maximum fasebedrag dat oploopt van 9 €/kWh (6,4 €/kWh voor hernieuwbaar gas) in fase 1 tot 13 €/kWh (9,2 €/kWh voor hernieuwbaar gas) in fase 3.
- Het totaalbudget voor SDE+ voorjaar 2017 is € 6 miljard.

Biomassa

- Bij- en meestook: Met de publicatie van de Aanwijzingsregeling SDE-categorieën voorjaar 2017 is een beperkte vorm van forward banking toegestaan voor de categorieën bij- en meestook.
- Thermische conversie warmte: Voor ketels industriële stoom uit houtpellets wordt het minimum vermogen van ≥ 10 MWth verlaagd naar ≥ 5 MWth.
- WKK-installaties: Omzetting MEP naar SDE+ vervalt voor deze categorie. Verlengde levensduur blijft in 2017 nog mogelijk. In 2018 vervalt deze optie.
- Monomestvergisting: Nieuw in 2017 is de bovengrens van het maximale opgesteld vermogen van 400 kW voor deze categorieën. Het toegestaan aantal vollasturen voor monomestvergisting WKK is vastgesteld op 7.200. Projecten voor monomestvergisting die groter zijn, kunnen een subsidieaanvraag indienen in de categorie mestcovergisting.

- Tender monomestvergisting: In 2017 wordt een aparte tender voor kleinschalige monomestvergisting opengesteld. Na beoordeling van de tenderregeling door de Europese Commissie vindt publicatie in de Staatscourant plaats. Voor actuele informatie zie de website.

Geothermie

- De categorie Geothermie WKK wordt in 2017 niet opengesteld. Het omzetten van de warmte uit de ondergrond in elektriciteit blijkt niet rendabel te zijn.

Wind

- De kaart 'Windsnelheid per gemeente in Nederland' is geactualiseerd. Voor de SDE+ 2017 geldt de gemeentelijke indeling per 1 januari 2017.

Zon

- Zonthermie: Subsidie aanvragen in deze categorie kan voor installaties met een afgedekte zonnecollector en een totaal thermisch vermogen ≥ 140 kW. Voor het berekenen van het vermogen geldt dat 1 m² apertuuroppervlak zonnecollector een thermisch vermogen heeft van 0,7 kW.
- Zon-PV projecten komen alleen in aanmerking voor SDE+ subsidie als zij een grootverbruikersaansluiting hebben. Laat u goed informeren door uw netbeheerder over de hoogte van de kosten van de aansluiting. Producenten met een kleinverbruikersaansluiting kunnen gebruik maken van de salderingsregeling, de EIA of de EDS.

SDE+ bijdrage

De kostprijs voor de productie van hernieuwbare energie is vastgelegd in het basisbedrag voor de technologie.

De marktwaarde van de geleverde energie is vastgelegd in het correctiebedrag.

De SDE+ vergoedt het verschil tussen de kostprijs en de marktwaarde van de geleverde energie. De maximale SDE+ bijdrage is dus gelijk aan het maximum basisbedrag minus het correctiebedrag.

De hoogte van de SDE+ bijdrage is daarmee afhankelijk van de ontwikkeling van de energieprijzen. Bij een hogere energieprijzen krijgt u minder SDE+, maar ontvangt u meer van uw energieafnemer. Bij een lagere energieprijzen krijgt u meer SDE+ en minder van uw energieafnemer.

De subsidie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland u toewijst in de beschikking, is een maximumbedrag over de hele looptijd van de subsidie (8, 12 of 15 jaar). We bepalen dit maximum aan de hand van het opgegeven vermogen en het maximale aantal vollasturen voor de technologie. Bij het bepalen van het beschikkingsbedrag gaan we uit van de basisenergieprijs. De basisenergieprijs is de ondergrens van het correctiebedrag: het correctiebedrag kan dus niet lager worden. Als het correctiebedrag gelijk is aan de basisenergieprijs krijgt u de maximale subsidie.

De uiteindelijke hoogte van de subsidie wordt per jaar berekend op basis van de hoeveelheid energie die u produceert en de hoogte van de energieprijs. U krijgt subsidie tot een maximum aantal vollasturen per jaar. Verder heeft de subsidie een maximale looptijd. Die looptijd is afhankelijk van de technologie.

Maximale SDE+ bijdrage = maximum basisbedrag - correctiebedrag

Maximum basisbedrag (kostprijs hernieuwbare energie)

SDE+ bijdrage

Correctiebedrag
(marktwaarde geleverde energie)

Basisenergieprijs

Negatieve elektriciteitsprijs

Als de prijs van elektriciteit gedurende een aaneengesloten tijdblok van zes uur of langer negatief is, ontvangt u geen SDE+ subsidie voor de invoeding van hernieuwbare elektriciteit. Kleine projecten (projecten met een nominaal vermogen per aansluiting op het elektriciteitsnet van minder dan 500 kW) en projecten waarvan de aanvraag vóór 1 december 2015 is ingediend, zijn van deze bepaling uitgesloten. Voor wind-energieprojecten ligt de grens op 3 MW. Meer informatie over de berekening van SDE+ subsidie vindt u op de SDE+ website.

Begrippen

Vollasturen

Onder vollasturen verstaan we het maximaal aantal productieuren op nominaal vermogen per jaar waarover subsidie betaald wordt.

Uiterlijke termijn ingebruikname

Onder de uiterlijke termijn ingebruikname verstaan we de termijn (na de beschikking) waarbinnen de installatie gestart moet zijn met produceren.

Looptijd subsidie

Onder de looptijd van de subsidie verstaan we de maximale periode (in jaren) waarover u subsidie kunt ontvangen.

Banking

In het Besluit SDE bestaat de mogelijkheid tot banking. Dat betekent dat het mogelijk is niet benutte subsidiabele jaarproductie in latere jaren in te halen. Daarnaast kunt u productie die hoger is dan de maximaal subsidiabele jaarproductie meenemen naar een volgend jaar. U kunt die productie gebruiken als de productie in een later jaar tegenvalt. Deze laatste vorm van banking is gemaximeerd op 25% van de subsidiabele jaarproductie. Het geldt voor:

- Alle nieuwe projecten met uitzondering van de categorieën bij- en meestook. Met de publicatie van de Aanwijzingsregeling SDE-categorieën voorjaar 2017 is een beperkte vorm van forward banking toegestaan voor de categorieën bij- en meestook.
- Bestaande projecten die al een beschikking hebben in de SDE of SDE+. Uitzondering daarop zijn windprojecten waarvoor de windfactor geldt. Die windfactor is een alternatief voor banking. Daarmee wordt het risico subsidie mis te lopen voor de exploitant immers al afgedekt.

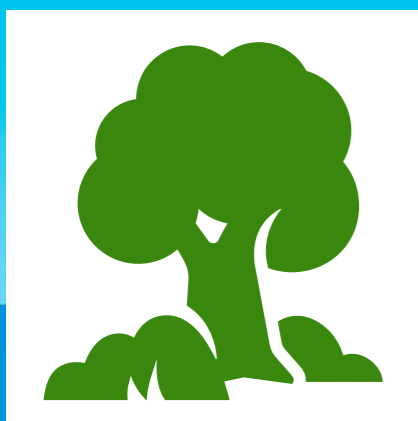
Met het nieuwe rekenmodel Banking kunt u uw SDE+ subsidie berekenen op basis van de fluctuaties in de jaarproductie van uw productie-installatie.

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage

Nieuwe waterkrachtinstallatie van 3 MWe, verval ≥ 50 cm

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €/kWh
Maximum basisbedrag fase 3	13,0 €/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	3,2 €/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/kWh	$9,0 - 3,2 = 5,8$ €/kWh = 58 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 3 voor 13,0 €/kWh	$13,0 - 3,2 = 9,8$ €/kWh = 98 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	5.700
Maximale subsidiabele jaarproductie voor nieuwe waterkrachtinstallatie van 3 MWe	$3 * 5.700 = 17.100$ MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/kWh	$58 * 17.100 = \text{€ } 991.800$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 3 voor 13,0 €/kWh	$98 * 17.100 = \text{€ } 1.675.800$

De weergegeven SDE+ bijdrage is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2017. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop vindt bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen plaats. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijs. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

BIOMASSA

SDE+ ondersteunt in 2017 de
productie van energie uit biomassa.

U kunt subsidie aanvragen voor
mono- en co-vergisting van mest,
allesvergisting, thermische conversie,
bij- en meestook van biomassa in
kolencentrales, afvalwater- en
rioolwaterzuivering (AWZI en RWZI)
en vergassing.

Ook is het mogelijk subsidie aan te
vragen voor verlengde levensduur
van installaties die eerder zijn
gesubsidieerd vanuit de (OV)MEP
(Regeling Milieukwaliteit van de
Elektriciteitsproductie).

1. Voor welke Biomassa-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017?

Mono- en co-vergisting van mest

Als eindproducten worden hernieuwbaar gas, hernieuwbare warmte en/of hernieuwbare elektriciteit gesubsidieerd.

Installaties die eerder subsidie hebben gekregen uit de (OV)MEP en die het einde van hun subsidieperiode van 10 jaar hebben bereikt, komen in de SDE+ in aanmerking voor verlengde levensduur. Op het moment van aanvragen van de subsidie moet de installatie minimaal 7 jaar oud zijn. Als eigenaar van deze installatie hebt u de mogelijkheid om te schakelen naar hernieuwbaar gas of hernieuwbare warmte.

Voor co-vergisting van mest geldt dat als u voor uw installatie verlengde levensduur aanvraagt en er ook sprake is van 'subsidie uitbreiding warmte', dat deze laatste subsidie eindigt, in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode voor de verlengde levensduur begint.

Nieuw in 2017 is de bovengrens van het maximale opgesteld vermogen van 400 kW voor de categorieën monomestvergisting. Het toegestaan aantal vollasturen voor monomestvergisting WKK is vastgesteld op 7.200. Projecten voor monomestvergisting die groter zijn, kunnen een subsidieaanvraag indienen in de categorie mestcovergisting.

Voor kleinschalige monomestvergisting wordt in 2017 ook een aparte tenderregeling opengesteld. Na beoordeling van de tenderregeling door de Europese Commissie vindt publicatie in de Staatscourant plaats. Houd de [website](#) in de gaten voor actuele informatie.

Allesvergisting

Als eindproducten worden hernieuwbaar gas, hernieuwbare warmte en/of hernieuwbare elektriciteit gesubsidieerd.

Eigenaren van installaties met MEP-subsidie hebben de mogelijkheid om te schakelen naar hernieuwbaar gas of hernieuwbare warmte. Ook voor deze categorie bestaat de mogelijkheid in 2017 subsidie aan te vragen voor verlengde levensduur. Het gaat dan om installaties die eerder zijn gesubsidieerd vanuit de MEP. Op het moment van aanvragen van de subsidie moet de installatie minimaal 7 jaar oud zijn.

Als u een aanvraag voor verlengde levensduur doet en er ook sprake is van 'subsidie uitbreiding warmte', eindigt deze laatste subsidie in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode voor de verlengde levensduur begint.

Thermische conversie

Als eindproducten worden hernieuwbaar gas, hernieuwbare warmte en/of hernieuwbare elektriciteit gesubsidieerd.

Daarnaast bestaat in 2017 de mogelijkheid subsidie aan te vragen voor verlengde levensduur van installaties die eerder zijn gesubsidieerd vanuit de MEP. Op het moment van aanvragen van de subsidie moet de installatie minimaal 7 jaar oud zijn.

In 2017 kunt u voor vier categorieën 'Ketels op biomassa' subsidie aanvragen. Er wordt onderscheid gemaakt op basis van de volgende vermogens en soorten biomassa die worden ingezet:

- Ketel op vloeibare biomassa met een vermogen $\geq 0,5$ MWth;
- Ketel op vaste of vloeibare biomassa met een vermogen van $\geq 0,5$ MWth en < 5 MWth;
- Ketel op vaste of vloeibare biomassa met een vermogen ≥ 5 MWth;
- Ketel voor industriële stoom uit houtpellets met een minimum vermogen van ≥ 5 MWth. Het vermogen is verlaagd ten opzichte van 2016.

Voor de biomassaketels vanaf 0,5 MWth tot 5 MWth is het aantal vollasturen verlaagd van 4.000 naar 3.000.

In de laatste categorie van 'Ketels op biomassa' mag naast pellets uit vers hout, ook maximaal 15% pellets uit A-hout worden toegepast. B-hout is niet toegestaan. Voor de eerste en de laatste categorie geldt dat u aannemelijk moet maken dat de gebruikte biomassa voldoet aan de duurzaamheidseisen. Voor vloeibare biomassa volgen die eisen uit de 'Renewable Energy Directive' (RED).

De informatie over de duurzaamheidseisen voor houtpellets staat onder Duurzaamheidseisen op de volgende pagina. U kunt ook subsidie aanvragen voor de categorie 'Thermische conversie biomassa WKK'.

Voor de categorie 'Thermische conversie WKK' geldt dat de installatie een vermogen heeft van 100 MWe of minder en dat het elektrisch rendement van de installatie minimaal 10% bedraagt. Ook kunt u subsidie aanvragen voor de categorie 'Thermische conversie WKK verlengde levensduur' voor een installatie met een vermogen van ten hoogste 50 MWe.

Verder gelden de volgende eisen:

- Als er vloeibare biomassa wordt gebruikt, moet worden aangetoond dat deze voldoet aan de duurzaamheidseisen van de RED;
- Er mag geen B-hout worden gebruikt als brandstof (deze eis geldt niet voor de verlengde levensduur categorie);
- Tenminste 95% van de energetische waarde van de gebruikte brandstof moet biogeen zijn.

Bij- en meestook

In het Energieakkoord is afgesproken om vanaf 2015 deze technologie te stimuleren voor maximaal 25 PJ/jaar.

In de SDE+ 2016 zijn beschikkingen afgegeven voor in totaal 24,84 PJ/jaar. Voor de voorjaarsronde SDE+ 2017 resteert nog maximaal 0,16 PJ/jaar (347.653.251 kWh).

Bij- en meestook van biomassa in kolencentrales is in 2015 toegevoegd aan SDE+. Voor installaties die al eerder via de MEP-regeling biomassa hebben bij- of meegestookt, kunt u subsidie aanvragen in de categorie 'Bestaande capaciteit voor bij- en meestook van biomassa in kolencentrales'. Bij deze installaties zijn de investeringen die nodig zijn om de biomassa bij of mee te kunnen stoken al gedaan.

Voor bestaande en nieuwe kolencentrales die nog niet eerder biomassa hebben bijgestookt, kan subsidie worden

aangevraagd in de categorie 'Nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales'. Jaarlijks mag voor maximaal 15% van de hernieuwbare energieproductie worden geëxperimenteerd met de input van biomassastromen.

Vanaf 2016 mogen deze stromen ook bestaan uit A-hout.

Duurzaamheidseisen

Voor drie categorieën waarbij vaste biomassa wordt ingezet, is de voorwaarde dat deze aan duurzaamheidseisen voldoen. Dit betreft de categorie 'Bestaande capaciteit voor bij- en meestook', 'Nieuwe capaciteit voor meestook' en de categorie 'Ketel industriële stoom uit houtpellets ≥ 5 MWth'.

De duurzaamheidseisen zijn van toepassing op verschillende soorten biomassa, zoals houtige biomassa en residuen uit de agrarische sector.

De producent moet voldoende aannemelijk maken dat de gebruikte biomassa voldoet aan de duurzaamheidseisen voor vaste biomassa. Deze eisen zijn opgenomen in bijlage 4 van de Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie. Meer informatie over de duurzaamheidseisen vindt u op de SDE+ website. Daarnaast wordt gewerkt aan de verankering en certificering van de duurzaamheidseisen in de Wet Milieubeheer. De verwachting is dat dit traject in 2017, voordat het grootste gedeelte van de bij- en meestook projecten in productie gaat, kan worden afgerond. Tot die tijd wordt handhaving gebaseerd op een rapportageverplichting. Meer informatie over dit traject vindt u op de [SDE+ website](#).

AWZI/RWZI Thermische drukhydrolyse

Afvalwaterzuiveringen die worden voorzien van thermische drukhydrolyse komen in 2017 in aanmerking voor subsidie vanuit SDE+.

Ook bestaande vergistingsinstallaties die al voorzien zijn van een gasmotor kunnen subsidie krijgen. De installatie voor thermische drukhydrolyse moet echter nieuw zijn om voor subsidie in aanmerking te komen.

RWZI Thermofiele gisting van secundair slib

Thermofiele vergistingsinstallaties waarin zuiverings-slib dat voor ten minste 50% bestaat uit secundair slib wordt verwerkt, komen in aanmerking voor subsidie. Het secundaire slib dat verwerkt wordt, moet dan wel grotendeels afkomstig zijn van andere rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) dan de RWZI waar de vergistingsinstallatie staat. Het geproduceerde biogas wordt hier door middel van een WKK-installatie omgezet in elektriciteit en/of warmte. Ook bij deze categorie moet de vergistingsinstallatie nieuw zijn.

AWZI/RWZI Hernieuwbaar gas

Er is subsidie mogelijk voor de categorie 'Waterzuiveringsinstallaties (AWZI/ RWZI) die hernieuwbaar gas produceren'. Het kan dan ook gaan om bestaande vergistingsinstallaties. De installatie voor de opwerking en eventuele invoeding van hernieuwbaar gas moet dan wel nieuw zijn. De installatie mag geen deel uitmaken van een hernieuwbaar-gas-hub.

Vergassing

In de SDE+ regeling van 2017 is een categorie opengesteld voor de productie van hernieuwbaar gas uit vergassing van biomassa. Syngas wordt niet gesubsidieerd; dat moet immers eerst worden omgezet naar methaan voordat het op het gasnet wordt ingevoerd.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016

Monomestvergisting

Nieuw in 2017 is de bovengrens van het maximale opgesteld vermogen van 400 kW voor deze categorieën. Het toegestaan aantal vollasturen voor monomestvergisting WKK is vastgesteld op 7.200. Projecten voor monomestvergisting die groter zijn, kunnen een subsidieaanvraag indienen in de categorie mestcovergisting.

Ketels op biomassa

Voor grotere biomassaketels (vanaf 0,5 MWth tot 5 MWth) is het aantal vollasturen verlaagd van 4.000 naar 3.000.

Uitbreiding warmte

De categorie 'Uitbreiding warmte' is vervallen. Projecten kunnen naar andere categorieën uitwijken.

Bij- en meestook

Jaarlijks mag voor maximaal 15% van de hernieuwbare energieproductie worden geëxperimenteerd met de input van biomassastromen. Vanaf 2016 mogen deze stromen ook bestaan uit A-hout. Met de publicatie van de Aanwijzingsregeling SDE-categorieën voorjaar 2017 is een beperkte vorm van forward banking toegestaan voor de categorieën bij- en meestook.

Ketel industriële stoomproductie uit houtpellets

Het vermogen in de categorie 'Ketel voor industriële stoomproducties uit houtpellets van ≥ 10 MWth' is verlaagd naar ≥ 5 MWth.

Voor deze categorie geldt dat naast pellets uit vers hout, ook maximaal 15% pellets uit A-hout mogen worden toegepast. B-hout is niet toegestaan.

Voor de categorie 'Ketel industriële stoomproductie uit houtpellets' is de looptijd van de subsidie 8 jaar.

Omzetting MEP naar SDE+

Omzetting MEP naar SDE+ is voor de categorie 'WKK-installaties' vervallen. Verlengde levensduur blijft wel mogelijk zie paragraaf Thermische conversie op pagina's 7 en 8.

Bepaling vermogen bij gecombineerde opwekking

Bij gecombineerde opwekking van elektriciteit en warmte, WKK-installaties, wordt onderscheid gemaakt in het warmtevermogen en het elektrisch vermogen van een installatie. Producenten kunnen de verhouding tussen warmte- en elektriciteitsproductie variëren. Bij uw subsidieaanvraag moet u het nominaal elektrisch vermogen (conform specificaties fabrikant), het nominaal warmtevermogen (conform specificaties fabrikant) en het totale vermogen van uw productie-installatie waarvoor u subsidie aanvraagt, invullen. Dit totale vermogen kan nooit groter zijn dan de som van het nominaal elektrisch vermogen en het nominaal warmtevermogen. Wanneer er sprake is van een combinatie van bijvoorbeeld een stoomturbine en een ketel dan kan het totale vermogen, waarvoor u subsidie aanvraagt, nooit hoger zijn dan het nominaal warmtevermogen van de ketel.

Bepaling elektrisch rendement productie-installatie

In de regeling zijn eisen opgenomen voor het elektrisch rendement van de installatie. Het elektrisch rendement wordt als volgt bepaald:

- voor een verbrandingsmotor: het elektrisch vermogen gedeeld door de som van het elektrisch vermogen en het warmtevermogen en
- voor een ketel met stoomturbine of ORC: het elektrisch vermogen gedeeld door het warmtevermogen van de ketel.

3. Fasering en tarieven Biomassa

Hernieuwbare warmte en WKK

2017	Fase 1 Vanaf 7 maart 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 13 maart 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 20 maart 17.00 uur tot 30 maart 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2017	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Biomassa hernieuwbare warmte en WKK	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)			(€ / kWh)				
Allesvergisting Warmte • Allesvergisting • Verlengde levensduur	0,058 0,055	0,058 0,055	0,058 0,055	0,022 0,012	0,023 0,012	7.000 7.000	12 12	4 3
Allesvergisting WKK • Allesvergisting • Verlengde levensduur	0,065 0,067	0,065 0,067	0,065 0,067	0,021 0,021	0,022 0,022	7.436 7.464	12 12	4 3
Mestvergisting Warmte • (Co-)vergisting • (Co-)vergisting verlengde levensduur • Monovergisting ≤ 400 kW	0,075 0,064 0,090	0,075 0,064 0,102	0,075 0,064 0,102	0,022 0,012 0,022	0,023 0,012 0,023	7.000 7.000 7.000	12 12 12	4 3 4
Mestvergisting WKK • (Co-)vergisting • (Co-)vergisting verlengde levensduur • Monovergisting ≤ 400 kW	0,085 0,077 0,090	0,085 0,077 0,110	0,085 0,077 0,125	0,021 0,021 0,030	0,022 0,022 0,031	7.433 7.464 7.200	12 12 12	4 3 4
Thermische conversie Warmte • Ketel op vloeibare biomassa ≥ 0,5 MWth • Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 0,5 MWth en < 5 MWth • Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 5 MWth • Ketel op houtpellets ≥ 5 MWth	0,070 0,055 0,043 0,062	0,070 0,055 0,043 0,062	0,070 0,055 0,043 0,062	0,022 0,028 0,012 0,012	0,023 0,029 0,012 0,012	7.000 3.000 7.000 7.000	12 12 12 8	4 4 4 4

Vervolg →

Hernieuwbare warmte en WKK vervolg

2017	Fase 1 Vanaf 7 maart 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 13 maart 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 20 maart 17.00 uur tot 30 maart 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2017	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Biomassa hernieuwbare warmte en WKK	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)			(€ / kWh)				
Thermische conversie WKK • Biomassa ≤ 100 MWe • Verlengde levensduur ≤ 50 MWe	0,053 0,061	0,053 0,061	0,053 0,061	0,014 0,019	0,015 0,019	7.500 4.429	12 12	4 3
Bestaande capaciteit voor bij- en meestook van biomassa in kolencentrales	0,090	0,108	0,108	0,031	0,032	5.839	8	3
Nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales	0,090	0,110	0,111	0,031	0,032	7.000	8	3
AWZI/RWZI • Thermische drukhydrolyse	0,084	0,084	0,084	0,031	0,032	8.000	12	4
RWZI • Thermofiele gisting van secundair slib	0,048	0,048	0,048	0,023	0,024	5.729	12	4

Hernieuwbaar gas

2017	Fase 1 Vanaf 7 maart 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 13 maart 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 20 maart 17.00 uur tot 30 maart 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2017	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Biomassa hernieuwbaar gas	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)			(€ / kWh)				
Allesvergisting • Allesvergisting • Verlengde levensduur	0,058 0,055	0,058 0,055	0,058 0,055	0,015 0,015	0,016 0,016	8.000 8.000	12 12	4 3
Mestvergisting • (Co-)vergisting • (Co-)vergisting verlengde levensduur • Monovergisting ≤ 400 kW	0,064 0,063 0,064	0,074 0,063 0,078	0,074 0,063 0,088	0,015 0,015 0,015	0,016 0,016 0,016	8.000 8.000 8.000	12 12 12	4 3 4
Biomassavergassing	0,064	0,078	0,092	0,015	0,016	7.500	12	4
AWZI/RWZI solo	0,031	0,031	0,031	0,015	0,016	8.000	12	4

4. Rekenvoorbeelden Biomassa

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Thermische conversie ≤ 100 MWe (warmtekracht)

Maximum basisbedrag vanaf fase 1	5,3 €/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	1,5 €/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 5,3 €/kWh	$5,3 - 1,5 = 3,8 \text{ €/kWh} = 38 \text{ €/MWh}$
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	7.500
Totaal nominaal vermogen	45 MWth
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een ketelvermogen van 45 MW	$45 * 7.500 = 337.500 \text{ MWh}$
Elektrisch rendement moet groter zijn dan 10%.	
Stel: de jaarproductie elektriciteit + warmte waarvoor u subsidie aanvraagt = 330.000 MWh. De jaarproductie waarvoor u subsidie aanvraagt is lager dan de maximale subsidiabele jaarproductie van 337.500 MWh. In dat geval wordt subsidie verleend voor maximaal 330.000 MWh/jaar.	
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 5,3 €/kWh	$38 * 330.000 = \text{€ } 12.540.000$

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Co-vergisting van mest, hernieuwbaar gas

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	6,4 €/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 2	7,4 €/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	1,6 €/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 6,4 €/kWh	$6,4 - 1,6 = 4,8 \text{ €/kWh} = 48 \text{ €/MWh}$
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 7,4 €/kWh	$7,4 - 1,6 = 5,8 \text{ €/kWh} = 58 \text{ €/MWh}$
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	8.000
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een vermogen van 3 MW (dit is circa 306 Nm ³ /uur)	$3 * 8.000 = 24.000 \text{ MWh}$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 6,4 €/kWh	$48 * 24.000 = \text{€ } 1.152.000$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 7,4 €/kWh	$58 * 24.000 = \text{€ } 1.392.000$

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Monomestvergisting ≤ 400 kW warmte

Maximum basisbedrag vanaf fase 2	10,2 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	2,3 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,2 €ct/kWh	$10,2 - 2,3 = 7,9$ €ct/kWh = 79 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	7.000
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een thermisch vermogen van 0,4 MWth	$0,4 * 7.000 = 2.800$ MWh
Stel: de installatie waarvoor u subsidie aanvraagt, heeft een thermisch vermogen van 0,4 MWth en de verwachte jaarlijkse vollasturen zijn 7.500. De jaarproductie van uw installatie bedraagt dan 3.000 MWh. De jaarproductie waarvoor u subsidie aanvraagt, is hoger dan de maximale subsidiabele jaarproductie. In dit geval wordt subsidie verleend voor maximaal 2.800 MWh/jaar.	
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,2 €ct/kWh	$79 * 2.800 = € 221.200$
Indien uit uw business case blijkt dat het project rendabel is bij minder dan de maximaal mogelijke subsidie, dan heeft u de mogelijkheid om voor een lager bedrag een aanvraag in te dienen. Omdat alle aangevraagde projecten onderling concurreren op het aangevraagde bedrag, maakt u hiermee meer kans om voor budget in aanmerking te komen. Uw project heeft op deze manier een voordeel ten opzichte van minder kosteneffectieve projecten.	
Bedrag waarvoor u subsidie aanvraagt in fase 2 (vrije categorie)	10,0 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	2,3 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 2 voor 10,0 €ct/kWh	$10,0 - 2,3 = 6,7$ €ct/kWh = 67 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	7.000
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een thermisch vermogen van 0,4 MWth	$0,4 * 7.000 = 2.800$ MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 2 voor 10,0 €ct/kWh	$67 * 2.800 = € 187.600$

Op de pagina 'Berekening' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie bepaald wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2017 is een voorlopige bijdrage die gebaseerd is op het voorlopige correctiebedrag voor 2017. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop vindt ook een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen plaats. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

GEOOTHERMIE

*U kunt in 2017 een beroep doen op
de SDE+ regeling voor installaties
die aardwarmte gebruiken als
energiebron.*

1. Voor welke Geothermie-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017?

Voor Geothermie zijn er in SDE+ 2017 vier categorieën van subsidiemogelijkheden:

- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter;
- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 3.500 meter;
- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter, waarbij voor één of beide putten van het doublet gebruik wordt gemaakt van bestaande olie- of gasputten;
- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter, waarbij uitbreiding van een productie-installatie plaatsvindt.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016

De categorie Geothermie WKK wordt in 2017 niet opengesteld. Het omzetten van de warmte uit de ondergrond in elektriciteit blijkt niet rendabel te zijn. In 2016 is de categorie 'Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter' uitgebreid. Het gebruik van bestaande olie- en gasputten is vanaf 2016 toegestaan. Ook is uitbreiding van bestaande geothermie-projecten mogelijk door het boren van een extra put.

Het nominaal vermogen bij Geothermie moet bepaald zijn bij een waarschijnlijkheid van tenminste 50% (P50).

Geologisch onderzoek

Om een goede inschatting van de energieproductie te kunnen maken, wordt een geologisch onderzoek ter onderbouwing van de budgetclaim gevraagd. Het geologisch onderzoek moet voldoen aan het 'Model Geologisch Onderzoek SDE+'. U dient het onderzoek bij de indiening van uw aanvraag mee te sturen. U kunt hiervoor overigens ook gebruik maken van het rapport 'Geologisch Onderzoek SEI Aardwarmte' of het rapport 'Geologisch Onderzoek RNES Aardwarmte'.

Opsporingsvergunning

Als er een opsporingsvergunning in het kader van de Mijnbouwwet nodig is, moet deze verleend zijn op het moment dat u de subsidieaanvraag indient. Ook hier vragen wij u de vergunning aan uw subsidieaanvraag toe te voegen.

3. Fasering en tarieven Geothermie

2017	Fase 1 Vanaf 7 maart 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 13 maart 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 20 maart 17.00 uur tot 30 maart 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2017	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Geothermie	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)			(€ / kWh)				
Geothermie warmte								
• ≥ 500 m diep	0,053	0,053	0,053	0,012	0,012	5.500	15	4
• ≥ 3.500 m diep	0,057	0,057	0,057	0,012	0,012	7.000	15	4
• Ombouw van bestaande olie- en/of gasputten ≥ 500 m diep	0,053	0,053	0,053	0,012	0,012	5.500	15	4
• Uitbreiding productie-installatie ≥ 500 m diep	0,053	0,053	0,053	0,012	0,012	5.500	15	4

4. Rekenvoorbeeld Geothermie

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Geothermie warmte met een diepte ≥ 3.500 meter

Maximum basisbedrag vanaf fase 1	5,7 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	1,2 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 5,7 €ct/kWh	$5,7 - 1,2 = 4,5$ €ct/kWh = 45 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	7.000
Jaarproductie bij een installatie bestaande uit 1 doublet met een vermogen van 20 MW	$20 * 7.000 = 140.000$ MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 5,7 €ct/kWh	$45 * 140.000 = € 6.300.000$

Op de pagina 'Berekening' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie bepaald wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2017 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2017. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijs. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

WATER

SDE+ subsidieert in 2017 ook installaties die energie halen uit waterkracht, vrije stromingsenergie en osmose. Onder de categorie 'Vrije stromingsenergie' kunt u bovendien een subsidieaanvraag indienen voor golfenergie.

1. Voor welke Water-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017?

Waterkracht

Er is subsidie mogelijk voor:

- Nieuwe waterkrachtinstallaties met een verval \geq 50 cm en
- Renovatie van bestaande waterkrachtinstallaties met nieuwe turbines en een verval \geq 50 cm.

Vrije stromingsenergie

U kunt subsidie aanvragen voor waterturbines die bijvoorbeeld gebruik maken van getijdenenergie met een verval $<$ 50 cm. In alle gevallen gaat het om energie uit water dat niet specifiek voor de productie van energie omhoog gepompt is.

Golfenergie

Via SDE+ 2017 is subsidie mogelijk voor een productie-installatie waarmee de energie van golven wordt omgezet in hernieuwbare elektriciteit.

Osmose

U kunt subsidie aanvragen voor een productie-installatie die hernieuwbare elektriciteit genereert door middel van het verschil in zoutconcentraties tussen twee watermassa's.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016

Vanaf 2016 geldt voor de categorie 'Renovatie van bestaande waterkracht' dat alle turbines waarvoor subsidie wordt aangevraagd nieuw geplaatst moeten worden in bestaande kunstwerken. De overige onderdelen hoeven niet nieuw te zijn.

Subsidie voor Golfenergie kunt u aanvragen in de categorie 'Vrije stromingsenergie'.

3. Fasering en tarieven Water

2017	Fase 1 Vanaf 7 maart 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 13 maart 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 20 maart 17.00 uur tot 30 maart 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2017	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Water	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)			(€ / kWh)				
Waterkrachtinstallatie • Nieuw verval \geq 50 cm • Renovatie met nieuwe turbine verval \geq 50 cm	0,090 0,090	0,110 0,100	0,130* 0,100	0,031 0,031	0,032 0,032	5.700 2.600	15 15	4 4
Vrije stromingsenergie verval $<$ 50 cm en golfenergie	0,090	0,110	0,130*	0,031	0,032	3.700	15	4
Osmose	0,090	0,110	0,130*	0,031	0,032	8.000	15	4

* Dit fasebedrag betreft het maximum basisbedrag voor hernieuwbare elektriciteit.

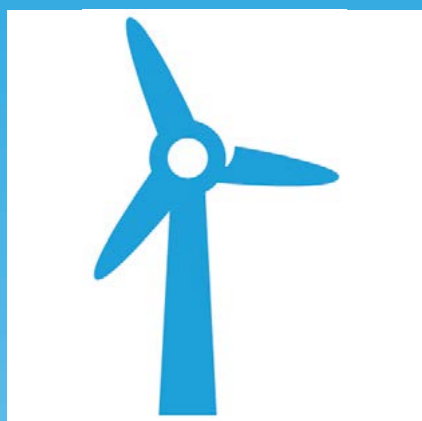

4. Rekenvoorbeeld Water

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Renovatie waterkrachtinstallatie van 12 MWe en verval ≥ 50 cm

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €ct/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 2	10,0 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	3,2 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$9,0 - 3,2 = 5,8$ €ct/kWh = 58 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,0 €ct/kWh	$10,0 - 3,2 = 6,8$ €ct/kWh = 68 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	2.600
Maximale subsidiabele jaarproductie voor gerenoveerde waterkrachtinstallatie van 12 MWe	$12 * 2.600 = 31.200$ MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$58 * 31.200 = € 1.809.600$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,0 €ct/kWh	$68 * 31.200 = € 2.121.600$

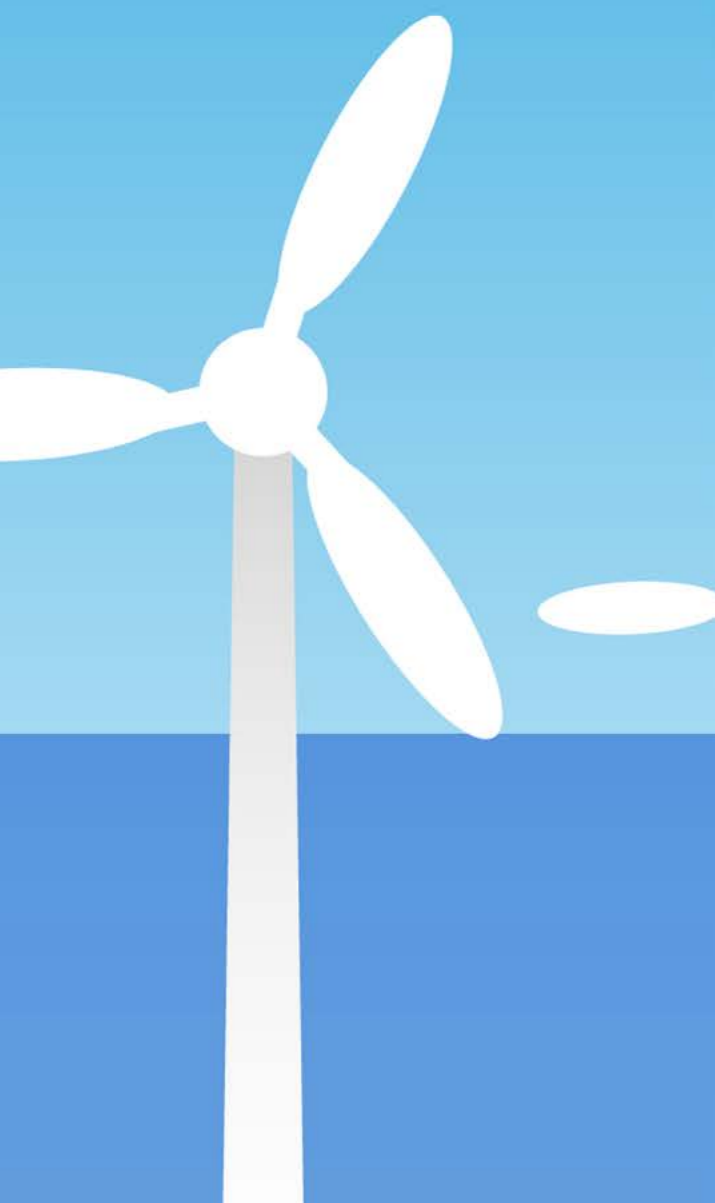
Op de pagina '[Berekening](#)' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie bepaald wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2017 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2017. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

WIND

In 2017 kunt u SDE+ subsidie aanvragen voor windturbines in de categorieën ‘Wind op land’, ‘Wind op primaire waterkering’ en ‘Wind in meer’.

Voor de categorie ‘Wind op zee’ zijn aparte tenderregelingen.

1. Voor welke Wind-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017?

Binnen SDE+ 2017 bestaan de volgende drie subsidiecategorieën voor wind:

- Wind op land;
- Wind op primaire waterkering;
- Wind in meer.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016

Windkaart

Alle gemeentes in Nederland zijn ingedeeld in de volgende vier windsnelheids categorieën:

- $\geq 8,0$ m/s
- $\geq 7,5$ en $< 8,0$ m/s
- $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s
- $< 7,0$ m/s

De kaart 'Windsnelheid per gemeente in Nederland' toont de gemiddelde windsnelheid per gemeente in Nederland en is gebaseerd op een windkaart van het KNMI. De kaart is geactualiseerd. Voor de SDE+ 2017 geldt de gemeentelijke indeling per 1 januari 2017. Per windcategorie is een apart basisbedrag berekend. Het maximumbedrag waarvoor u subsidie kunt aanvragen is afhankelijk van de gemeente waarin het project wordt gerealiseerd.

Wind op primaire waterkering

In de categorie 'Wind op primaire waterkering' kunt u subsidie aanvragen voor windturbines binnen de beschermingszones van een verbindende waterkering categorie b. Ook kunt u subsidie aanvragen voor windturbines binnen de kern- of beschermingszone. Het gaat daarbij om plaatsing van windturbines aan de waterkant van een primaire waterkering die grenst aan de Noordzee, de Westerschelde, de Oosterschelde, de Waddenzee, de Dollard of de Eems, de zeewaterkeringen. De kaart 'Wind op primaire waterkering SDE+' toont een overzicht van de waterkeringen.

Wind in meer

Er is subsidie mogelijk voor turbines waarvan de fundering volledig in het water van een meer van minimaal 1 km² staat. Daarnaast moet het hart van de fundering op een afstand van tenminste 25 m van de waterkant staan. Het gaat dan bijvoorbeeld om het IJsselmeer of de Zeeuwse wateren.

Vervanging van windturbines

Bij de vervanging van windturbines kan uitsluitend subsidie worden aangevraagd:

- als het nominaal en te realiseren vermogen per windturbine ten opzichte van de te vervangen turbine tenminste met 1 MW toeneemt, of
- als de te vervangen windturbine op het moment van vervanging 15 jaar op de desbetreffende locatie in gebruik is geweest en ten minste 13 jaar vóór de subsidieaanvraag in gebruik is genomen.

Windviewer en windrapport

De haalbaarheidsstudie voor windprojecten moet een windrapport bevatten. Onderdeel van dat windrapport is een windenergie-opbrengstberekening. Sinds 2016 is voor het opstellen van de windenergie-opbrengstberekening een maximale gemiddelde windsnelheid voorgeschreven op basis van de Windviewer. De Windviewer geeft voor elke locatie in Nederland op elke hoogte tussen de 20 en 160 meter de gemiddelde windsnelheid weer. Deze gemiddelde windsnelheid is gebaseerd op de winddata van het KNMI over de periode 2004-2013. Met de introductie van de Windviewer SDE+ vervalt de eis dat de organisatie die de windrapporten opstelt onafhankelijk moet zijn.

Geen 'Wind op zee' in SDE+ 2017

Voor de categorie 'Wind op zee' zijn aparte tenderregelingen.

3. Fasering en tarieven Wind

2017	Fase 1 Vanaf 7 maart 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 13 maart 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 20 maart 17.00 uur tot 30 maart 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2017	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Wind	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)			(€ / kWh)				
Wind op land								
- ≥ 8,0 m/s	0,064	0,064	0,064	0,025	0,028	*	15	4
- ≥ 7,5 en < 8,0 m/s	0,070	0,070	0,070	0,025	0,028	*	15	4
- ≥ 7,0 en < 7,5 m/s	0,075	0,075	0,075	0,025	0,028	*	15	4
- < 7,0 m/s	0,085	0,085	0,085	0,025	0,028	*	15	4
Wind op primaire waterkering								
- ≥ 8,0 m/s	0,069	0,069	0,069	0,025	0,028	*	15	4
- ≥ 7,5 en < 8,0 m/s	0,075	0,075	0,075	0,025	0,028	*	15	4
- ≥ 7,0 en < 7,5 m/s	0,080	0,080	0,080	0,025	0,028	*	15	4
- < 7,0 m/s	0,090	0,091	0,091	0,025	0,028	*	15	4
Wind in meer, water ≥ 1 km²	0,090	0,104	0,104	0,025	0,028	*	15	4

* Netto P50-waarde vollasturen uit het windrapport van de aanvrager. Deze waarde wordt per project bepaald.

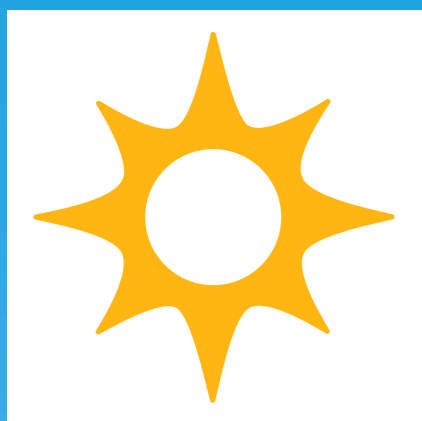

4. Rekenvoorbeeld Wind

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Wind op land < 7,0 m/s
Bijvoorbeeld een project in de gemeente Amersfoort

Aangevraagd fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	8,0 €/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 1	8,5 €/kWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen, de netto P50-waarde vollasturen uit het windrapport van de aanvrager. Deze waarde wordt per project bepaald.	1.920
Voorlopig correctiebedrag 2017	2,8 €/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 8,0 €/kWh	$8,0 - 2,8 = 5,2 \text{ €/kWh} = 52 \text{ €/MWh}$
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 8,5 €/kWh	$8,5 - 2,8 = 5,7 \text{ €/kWh} = 57 \text{ €/MWh}$
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een vermogen van 3 MW	$3 * 1.920 = 5.760 \text{ MWh}$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 8,0 €/kWh	$52 * 5.760 = \text{€ } 299.520$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 8,5 €/kWh	$57 * 5.760 = \text{€ } 328.320$

Op de pagina 'Berekening' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie berekend wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2017 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2017. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

ZON

De SDE+ regeling biedt in 2017 subsidiemogelijkheden voor de productie van zonnestroom en zonnewarmte. De categorie 'Zon-PV vanaf 15 kWp' is alleen opengesteld voor installaties die aangesloten zijn op een grootverbruikersaansluiting.

De categorie 'Zonthermie' staat open voor subsidieaanvragen voor installaties met een afgedekte zonnecollector en een totaal thermisch vermogen ≥ 140 kW.

1. Voor welke Zon-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2017?

Hernieuwbare elektriciteit

Er is subsidie mogelijk voor fotovoltaïsche zonnepanelen (Zon-PV) met een vermogen ≥ 15 kWp en een grootverbruikersaansluiting.

Hernieuwbare warmte

U kunt subsidie aanvragen voor 'Zonthermie met een totaal thermisch vermogen ≥ 140 kW', waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van afgedekte collectoren.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2016

Zon-PV

De categorie 'Zon-PV ≥ 15 kWp' wordt ook in 2017 alleen opengesteld voor installaties die worden aangesloten op een grootverbruikersaansluiting. Dat is een aansluiting van meer dan $3 * 80$ A op het elektriciteitsnet.

3. Fasering en tarieven Zon

Met het aanschaffen van een grootverbruikersinstallatie kunnen hoge kosten gepaard gaan. De netbeheerder kan u inzicht geven in deze kosten.

Als u een aanvraag indient maar geen eigenaar bent van de beoogde locatie voor de productie-installatie, dan bent u verplicht om een verklaring van de eigenaar met uw aanvraag mee te sturen. In deze verklaring geeft de eigenaar toestemming voor het installeren en exploiteren van de productie-installatie op de beoogde locatie. Producenten met een kleinverbruikersaansluiting kunnen gebruik maken van de salderingsregeling, de EIA of de EDS.

Haalbaarheidsstudie

Vraagt u subsidie aan voor meer dan 500 kWp? Dan bent u verplicht een haalbaarheidsstudie uit te voeren en deze aan uw aanvraag toe te voegen. Vanaf 2016 geldt dat ook als u subsidie aanvraagt voor meer projecten met een totaal vermogen van meer dan 500 kWp in dezelfde openstellingsronde. Komt bij een aanvraag de som van het totale vermogen van de productie-installaties hoger uit dan 500 kWp?

Dan voegt u vanaf de aanvraag, waarbij deze grens wordt overschreden en bij elke nieuwe aanvraag daarna een haalbaarheidsstudie toe. De haalbaarheidsstudie bevat de gegevens voor het totaal aan projecten.

Omgevingsvergunning

Voor Zon-PV-installaties in veldopstelling is meestal een omgevingsvergunning nodig. Als er geen omgevingsvergunning nodig is, moet u dat aan kunnen tonen door relevante documentatie mee te sturen.

Zonthermie

Voor de categorie 'zonthermie' kunt u SDE+ 2017 subsidie aanvragen voor installaties, waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van 'afgedekte' collectoren, met een totaal thermisch vermogen ≥ 140 kW. Voor het berekenen van het vermogen geldt dat 1 m^2 apertuuroppervlak zonnecollector een thermisch vermogen heeft van 0,7 kW. Voor kleinere systemen is de Investeringssubsidie voor duurzame energie (ISDE) van toepassing.

2017	Fase 1 Vanaf 7 maart 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 13 maart 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 20 maart 17.00 uur tot 30 maart 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2017	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Zon	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)			(€ / kWh)				
Zon-PV ≥ 15 kWp en aansluiting $> 3*80$ A	0,090	0,110	0,125	0,026	0,033	950	15	3
Zonthermie Thermisch vermogen ≥ 140 kW	0,090	0,095	0,095	0,028	0,029	700	15	3

4. Rekenvoorbeelden Zon

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Zon-PV ≥ 15 kWp (elektriciteit)

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €/ct/kWh
Maximum basisbedrag in fase 3	12,5 €/ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	3,3 €/ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/ct/kWh	$9,0 - 3,3 = 5,7$ €/ct/kWh = 57 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 3 voor 12,5 €/ct/kWh	$12,5 - 3,3 = 9,2$ €/ct/kWh = 92 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen#	950
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een vermogen van 400 kWp#	$400 * 950 = 380.000$ kWh = 380 MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/ct/kWh	$57 * 380 = \text{€ } 21.660$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 3 voor 12,5 €/ct/kWh	$92 * 380 = \text{€ } 34.960$

Bij een aanvraag voor 'Zon-PV ≥ 15 kWp' hoeft u geen productieraming (= vermogen * vollasturen) op te geven. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gaat in uw beschikking uit van het maximum aantal subsidiabele vollasturen van 950.

Op de pagina '[Berekening](#)' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie wordt vastgesteld en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2017 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2017. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Zonthermie thermisch vermogen ≥ 140 kW (warmte)

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €/ct/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 2	9,5 €/ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2017	2,9 €/ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/ct/kWh	$9,0 - 2,9 = 6,1$ €/ct/kWh = 61 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 9,5 €/ct/kWh	$9,5 - 2,9 = 6,6$ €/ct/kWh = 66 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen#	700
Totaal thermisch vermogen van een installatie met een apertuuroppervlak van 200 m ²	$200 * 0,7 = 140$ kW
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een thermisch vermogen van 140 kW#	$140 * 700 = 98.000$ kWh = 98 MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/ct/kWh	$61 * 98 = \text{€ } 5.978$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2017 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 9,5 €/ct/kWh	$66 * 98 = \text{€ } 6.468$

Bij een aanvraag voor Zonthermie vult u het apertuuroppervlak in. Het thermische vermogen van de installatie in kW is gelijk aan het totale apertuuroppervlak in m² vermenigvuldigd met een factor 0,7. U hoeft geen productieraming (= vermogen * vollasturen) op te geven.

Aanvragen ronde SDE+ voorjaar 2017: 7 – 30 maart

Wilt u gebruik maken van de SDE+ regeling? Het aanvragen van subsidie gaat snel en gemakkelijk via het online eLoket van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

De ronde SDE+ voorjaar 2017 loopt van 7 maart, 9.00 uur tot 30 maart, 17.00 uur. De openstelling verloopt in drie fases en per fase loopt het fasebedrag op.

1. Inloggen op het eLoket

Voordat u gebruik kunt maken van het eLoket moet u zich identificeren met een gebruikersnaam en een wachtwoord. Ondernemingen en instellingen identificeren zich met eHerkenning. Particulieren doen dat met een DigiD voor burgers.

2. Profiel aanmaken

Maakt u voor het eerst gebruik van het eLoket? Maak dan eerst een profiel aan. U vult hier eenmalig de contactgegevens in die bij het KvK- of BSN-nummer van het gebruikte identificatiemiddel horen. Als u als intermediair een aanvraag indient voor een ander, vult u hier uw eigen gegevens in.

3. Concept aanvraag aanmaken

U kunt inloggen via de button '[SDE+ aanvragen](#)' op de SDE+ website. U komt dan direct op het scherm waar u uw SDE+ aanvraag kunt aanmaken. U kunt ook via de startpagina van eLoket binnenkomen. U vindt de aanvraagformulieren voor SDE+ dan op het tabblad 'Nieuwe aanvraag'.

In de formulierencatalogus die vervolgens zichtbaar wordt, klikt u op 'Stimulering Duurzame Energieproductie 2017 (SDE+)'. Vervolgens geeft u onder het tabblad 'Thema selecteren' aan voor welke categorie productie-installaties u een aanvraag wilt indienen. Op het tabblad 'Formulier aanmaken' beantwoordt u enkele vragen. Daarna wordt het juiste formulier voor u aangemaakt.

4. Invullen

U bent nu aangekomen bij het formulier met de voor uw aanvraag relevante vragen. Voordat u naar een volgend tabblad gaat, kunt u met de knop 'Controleren' uw invoer checken. Als er gegevens ontbreken of als bepaalde gegevens niet juist zijn ingevoerd, krijgt u daar een melding van. In het laatste tabblad van het aanvraagformulier voegt u de bijlagen toe. Verplichte bijlagen zijn aangeduid met een *. Controleer de hele aanvraag op fouten voordat u het verzendt. Krijgt u nog foutmeldingen? Navigeer dan naar het vermelde tabblad om uw invoer te corrigeren. U kunt uw aanvraag verzenden vanaf de opening op 7 maart 2017, 9.00 uur. U kunt uw aanvraag altijd tussentijds opslaan als concept. Om uw aanvraag in te dienen, logt u dan op een later moment opnieuw in en doorloopt u de stappen onder punt 5 om de aanvraag te verzenden.

5. Verzenden

Om een correct ingevuld formulier te verzenden, klikt u op 'Naar verzenden' onder het tabblad 'Controleren'. Hier controleert u nog een laatste keer of alle gegevens juist zijn ingevuld. Alle vragen en antwoorden verschijnen onder elkaar op het scherm. U geeft aan in welke fase en voor welk bedrag per kilowattuur u de aanvraag indient. Vervolgens vinkt u 'Verklaring en ondertekening' aan. Hierna dient u de aanvraag definitief in door op 'Ondertekenen en verzenden' te klikken. U ontvangt een e-mailbevestiging op het adres dat u in uw profiel hebt opgegeven.

6. Terugvinden

Uw aanvraagformulier wordt automatisch opgeslagen als u naar een volgend tabblad navigeert. U kunt de gegevens ook tussendoor zelf opslaan. Opgeslagen aanvragen vindt u terug in 'Mijn overzicht'. Ingediende aanvragen hebben een projectnummer. Dit nummer kunt u gebruiken bij correspondentie over uw aanvraag.

Hebt u nog geen eHerkenning of DigiD?

Via onderstaande link vraagt u eHerkenning of een DigiD aan. Houdt u rekening met een doorlooptijd van enkele dagen. Bij een aanvraag voor SDE+ subsidie is een eHerkenningmiddel op betrouwbaarheidsniveau 1 vereist.

www.eherkenning.nl en www.digid.nl

Gebundelde aanvragen van wind en hernieuwbare gas-hubs

U kunt aanvragen bundelen in de windcategorieën en voor productie-installaties die onderdeel zijn van een hernieuwbaar gas-hub. Dit kan handig zijn als de gezamenlijke aanvragers het project alleen willen uitvoeren als alle aanvragen in de bundel worden gehonoreerd. Als er op één dag meer subsidies aangevraagd worden dan er budget beschikbaar is, rangschikken wij de aanvragen op volgorde van de aanvraagbedragen. Bij een gebundelde aanvraag geldt dan het hoogste bedrag van de aanvragen in de bundel. Als er geloot moet worden, dan wordt de bundel als één aanvraag gezien.

Vorbereiding van uw aanvraag: welke bijlagen stuurt u mee?

In het aanvraagformulier voor SDE+ 2017 wordt per categorie een specifiek aantal bijlagen gevraagd.

Haalbaarheidsstudie

Vanaf een vermogen van 0,5 MW / 500 kWp is het verplicht een haalbaarheidsstudie (zie Downloads) aan de aanvraag toe te voegen. De haalbaarheidsstudie bestaat in ieder geval uit een duidelijk plan voor de financiering, een onderbouwing van het eigen vermogen, een exploitatieberekening en een uitgewerkt tijdschema voor de ingebruikname van de productie-installatie. Het eigen vermogen onderbouwt u met stukken waaruit blijkt dat de benodigde (financiële) middelen beschikbaar zijn, zoals een jaarrekening of een balans.

Voor de volledigheid van uw aanvraag geeft u altijd inzicht in:

- *het eigen vermogen van de aanvrager zelf en*
- *het eigen vermogen dat wordt ingebracht door derden of door aandeelhouder(s).*

Als het aandeel eigen vermogen in de totale investering minder is dan 20% is ook een verklaring van een financier verplicht. Het onderdeel eigen vermogen door derden of aandeelhouder(s) is onderbouwd met een contract en geeft ook inzicht in het eigen vermogen van deze partijen.

Afhankelijk van het project worden er extra gegevens opgevraagd. Informatie over de haalbaarheidsstudie vindt u op de SDE+ website.

Tip: gebruik het 'Model Haalbaarheidsstudie SDE+'.

Vraagt u in dezelfde openstellingsronde in de categorie 'Zon-PV' voor meer projecten subsidie aan en hebben deze projecten een totaal vermogen van meer dan 500 kWp? Dan bent u vanaf 2016 verplicht een haalbaarheidsstudie aan uw subsidieaanvragen toe te voegen. U voegt vanaf de aanvraag, waarbij de grens van 500 kWp wordt overschreden en bij elke nieuwe aanvraag daarna een haalbaarheidsstudie toe. De haalbaarheidsstudie bevat de gegevens voor het totaal aan projecten. Hetzelfde geldt voor 'Zon-PV' projecten met een vermogen groter dan 500 kWp.

Windrapport

Doet u een aanvraag in de categorie 'Wind (land, meer of dijk)'? Dan is ook een windrapport verplicht. Het windrapport bevat een windenergie-opbrengstberekening. Gebruik de Windviewer bij de bepaling van de maximale gemiddelde windsnelheid.

Geologisch onderzoek

Doet u een aanvraag in de categorie Geothermie? Dan is een geologisch onderzoek vereist. Voeg dat onderzoek toe bij de indiening van uw aanvraag. Het geologisch onderzoek moet voldoen aan het 'Model Geologisch Onderzoek SDE+'.

U mag hiervoor ook het rapport 'Geologisch Onderzoek SEI Aardwarmte' of het rapport 'Geologisch Onderzoek RNES Aardwarmte' gebruiken.

Benodigde vergunningen

Vaak zijn voor productie-installaties één of meer vergunningen vereist. Op het moment dat u uw aanvraag indient, moeten deze vergunningen zijn afgegeven door het bevoegd gezag.

Als aanvrager wordt u geacht op de hoogte te zijn van de vergunningsvereisten die betrekking hebben op de productie-installatie waarvoor u een subsidieaanvraag indient.

Op grond van het 'Besluit SDE' wordt in het aanvraagformulier gevraagd of voor de productie-installatie vergunningen vereist zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- Vergunningen in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Omgevingsvergunning);
- Vergunningen op grond van hoofdstuk 6, paragraaf 6 van het Waterbesluit (Watervergunning) en/of
- Vergunningen in het kader van de Mijnbouwwet.

U geeft op het formulier aan of de gevraagde vergunningen vereist zijn. Beantwoordt u een aanvraag met 'ja', dan stuurt u de vergunning(en) ook mee.

Bij uw Omgevingsvergunning(en) vragen wij u naast de verleende vergunning(en) ook de vergunningsaanvraag/aanvragen mee te sturen bij uw subsidieaanvraag.

Zijn op grond van de Wabo een of meer meldingen vereist?

Dan vragen wij u een kopie van deze melding(en) bij uw subsidieaanvraag toe te voegen.

Toestemming van de eigenaar

Bent u zelf niet de eigenaar van de beoogde locatie voor de productie-installatie? Volgens SDE+ hebt u dan vooraf en uiterlijk op het moment van de aanvraag toestemming van de eigenaar van de beoogde locatie nodig.

In het aanvraagformulier geeft u aan of u eigenaar bent van de beoogde locatie. Is dat niet het geval, dan stuurt u de formele toestemming van de eigenaar van de locatie met uw aanvraag mee. De eigenaar verklaart daarin dat hij of zij toestemming geeft voor het installeren en exploiteren van de productie-installatie op de beoogde locatie.

Aandachtspunten

- **Om voor SDE+ subsidie in aanmerking te komen moet uw aanvraag volledig zijn. Zorg voor een goed onderbouwd project, een sterke haalbaarheidsstudie, alle benodigde vergunningen en bijlagen en een compleet digitaal aanvraagformulier.**
- U kunt uw aanvraag indienen in de periode van 7 maart, 9.00 uur tot 30 maart, 17.00 uur.
- U kunt per openstellingsronde maximaal één aanvraag indienen per categorie productie-installaties en per adres waarop de productie-installatie wordt geplaatst.
- Het bedrag waarvoor u subsidie aanvraagt kan variëren. Het maximum basisbedrag is afhankelijk van de technologie. Ook kunt u subsidie aanvragen voor een lager bedrag in de vrije categorie.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland behandelt de aanvragen op volgorde van binnenkomst. Wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Als er op een dag meer aanvragen binnenkomen dan er budget beschikbaar is, rangschikken wij de aanvragen op volgorde van de aanvraagbedragen. De aanvraag met het laagste bedrag is als eerste aan de beurt. Als de budgetgrens tussen aanvragen met een gelijk bedrag valt, wordt er tussen deze aanvragen geloot.
- Aanvragen die wij om 17.00 uur of later ontvangen, worden voor de verdeling van het subsidiebudget aangemerkt als ontvangen op de volgende werkdag.
- Aanvragen voor windcategorieën en aanvragen voor productie-installaties die onderdeel zijn van een hernieuwbare gas-hub, kunnen gebundeld worden aangevraagd. Op de website van SDE+ vindt u meer informatie over gebundeld aanvragen in het eLoket.

SDE+ beschikking

Uitvoeringsovereenkomst en bankgarantie

Ontvangt u een subsidiebeschikking van € 400 miljoen of meer voor uw project? Dan bevat de subsidiebeschikking een opschortende voorwaarde. Binnen twee weken na het afgeven van de subsidiebeschikking moet u een ondertekende uitvoeringsovereenkomst naar RVO.nl sturen. Deze uitvoeringsovereenkomst, overeenkomstig de uitvoeringsovereenkomst zoals opgenomen in de bijlage van de Aanwijzingsregeling SDE-categorieën voorjaar 2017, vindt u op de [website](#) onder 'Na uw aanvraag'.

De bankgarantie die voortvloeit uit de uitvoeringsovereenkomst, moet u binnen vier weken na het afgeven van de subsidiebeschikking aan RVO.nl overleggen. Een model bankgarantie is in de bijlage van de Aanwijzingsregeling SDE-categorieën voorjaar 2017 gepubliceerd en vindt u ook op de [website](#).

Meer informatie: FAQ Uitvoeringsovereenkomst op de [website](#).

SDE+ ontvangen

Is er SDE+ subsidie aan u toegekend? Dan moet u nog enkele stappen zetten om die subsidie ook daadwerkelijk uitgekeerd te krijgen.

- U moet binnen 1 jaar na uw subsidiebeschikking RVO.nl afschriften insturen van uw opdrachtverstrekkingen. Hierop staan de onderdelen voor de productie-installatie beschreven en de opdrachten voor de bouw van de productie-installatie.
- U moet het project realiseren en de productie-installatie in gebruik nemen.
- U moet zich inschrijven bij een certificerende instantie. Voor hernieuwbare elektriciteit en warmte doet u dat bij CertiQ. Voor hernieuwbaar gas meldt u zich bij Vertogas.
- U moet zich door de netbeheerder (of in het geval van warmte door het meetbedrijf) laten vaststellen als producent van hernieuwbare energie.

Als u deze stappen doorlopen hebt, ontvangt u iedere maand een voorschot. Elk jaar passen wij achteraf een correctie toe op basis van de werkelijke energieprijzen en de gecertificeerde meterstanden die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontvangt. Zie ook het [Stappenplan SDE+](#).

Pijlers van SDE+

1. Eén budget voor alle categorieën samen

Er is één subsidiebudget vastgesteld voor alle categorieën samen. In de openstellingsronde SDE+ voorjaar 2017 is € 6 miljard beschikbaar. Als er op één dag meer aanvragen binnenkomen dan er budget beschikbaar is, rangschikken wij de aanvragen op volgorde van de aanvraagbedragen.

De aanvraag met het laagste bedrag is als eerste aan de beurt. Als de budgetgrens tussen aanvragen met een gelijk bedrag valt, wordt er tussen deze aanvragen geloot.

2. Een gefaseerde openstelling

SDE+ gaat gefaseerd open. In 2017 worden drie fases opengesteld in de periode 7 maart, 9.00 uur tot 30 maart, 17.00 uur. Iedere fase heeft een maximum fasebedrag dat oploopt van 9 €ct/kWh (6,4 €ct/kWh voor hernieuwbaar gas) in fase 1 tot 13 €ct/kWh (9,2 €ct/kWh voor hernieuwbaar gas) in fase 3. Voor iedere technologie geldt een maximum basisbedrag. Daarboven wordt geen subsidie uitgekeerd. In fase 1 kunnen kosteneffectieve technologieën met een maximum fasebedrag lager dan of gelijk aan 9 €ct/kWh een aanvraag indienen. Aanvragers in fase 1 hebben een grotere kans dat er voldoende budget beschikbaar is dan technologieën met een hoger maximum basisbedrag.

3. Een maximum basisbedrag per productie-installatie

SDE+ 2017 gaat uit van een maximum basisbedrag van 13 €ct/kWh (9,2 €ct/kWh voor hernieuwbaar gas). Technologieën die duurzame energie kunnen produceren voor ten hoogste dat bedrag, kunnen subsidie aanvragen.

4. Een vrije categorie

Ook kunt u subsidie aanvragen voor een bedrag dat lager is dan het maximum basisbedrag van de betreffende technologie, de zogenoemde vrije categorie. In de vrije categorie kunnen (toekomstige) hernieuwbare energieproducenten hun subsidieaanvraag indienen op tienden van eurocenten per kilowattuur. Zo kunnen initiatiefnemers de subsidieaanvraag nog meer toespitsen op hun business case. Het bedrag waarvoor u subsidie aanvraagt in de vrije categorie is kleiner dan of gelijk aan het maximum fasebedrag en hoger dan de basisenergieprijs.

Tabel Basisbedragen ronde SDE+ voorjaar 2017

Categorie	Hernieuwbare energievorm	Maximum basisbedrag (€/kWh)	Basisenergieprijs (€/kWh)	Voorlopig correctiebedrag 2017 (€/kWh)	Vollasturen per jaar
Fase 1 - Vanaf 7 maart, 9.00 uur					
 AWZI/RWZI - solo hernieuwbaar gas	gas	0,031	0,015	0,016	8.000
 Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 5 MWth	warmte	0,043	0,012	0,012	7.000
 RWZI - Thermofiele gisting van secundair slib	wkk	0,048	0,023	0,024	5.729
 Geothermie warmte, diepte ≥ 500 meter	warmte	0,053	0,012	0,012	5.500
 Geothermie warmte ombouw bestaande olie- en/of gasputten, diepte ≥ 500 meter	warmte	0,053	0,012	0,012	5.500
 Geothermie warmte uitbreiding productie-installatie, diepte ≥ 500 meter	warmte	0,053	0,012	0,012	5.500
 Thermische conversie van biomassa ≤ 100 MWe	wkk	0,053	0,014	0,015	7.500
 Verlengde levensduur allesvergisting warmte	warmte	0,055	0,012	0,012	7.000
 Verlengde levensduur allesvergisting hernieuwbaar gas	gas	0,055	0,015	0,016	8.000
 Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 0,5 MWth en < 5 MWth	warmte	0,055	0,028	0,029	3.000
 Geothermie warmte, diepte ≥ 3.500 meter	warmte	0,057	0,012	0,012	7.000
 Allesvergisting warmte	warmte	0,058	0,022	0,023	7.000
 Allesvergisting hernieuwbaar gas	gas	0,058	0,015	0,016	8.000
 Verlengde levensduur thermische conversie biomassa ≤ 50 MWe	wkk	0,061	0,019	0,019	4.429
 Ketel op houtpellets voor industriële stoom ≥ 5 MWth	warmte	0,062	0,012	0,012	7.000
 Verlengde levensduur mestcovergisting hernieuwbaar gas	gas	0,063	0,015	0,016	8.000
 Verlengde levensduur mestcovergisting warmte	warmte	0,064	0,012	0,012	7.000
 Wind op land, ≥ 8,0 m/s	elektriciteit	0,064	0,025	0,028	*
 Allesvergisting WKK	wkk	0,065	0,021	0,022	7.436
 Verlengde levensduur allesvergisting WKK	wkk	0,067	0,021	0,022	7.464

* Netto P50-waarde vollasturen uit het windrapport van de aanvrager. Deze waarde wordt per project bepaald.

Vervolg →

Tabel Basisbedragen ronde SDE+ voorjaar 2017 vervolg

Categorie	Hernieuwbare energievorm	Maximum basisbedrag (€/kWh)	Basisenergieprijs (€/kWh)	Voorlopig correctiebedrag 2017 (€/kWh)	Vollasturen per jaar
Fase 1 - Vanaf 7 maart, 9.00 uur (vervolg)					
 Wind op primaire waterkering, ≥ 8,0 m/s	elektriciteit	0,069	0,025	0,028	*
 Ketel op vloeibare biomassa ≥ 0,5 MWth	warmte	0,070	0,022	0,023	7.000
 Wind op land, ≥ 7,5 en < 8,0 m/s	elektriciteit	0,070	0,025	0,028	*
 Mestcovergisting warmte	warmte	0,075	0,022	0,023	7.000
 Wind op land, ≥ 7,0 en < 7,5 m/s	elektriciteit	0,075	0,025	0,028	*
 Wind op primaire waterkering, ≥ 7,5 en < 8,0 m/s	elektriciteit	0,075	0,025	0,028	*
 Verlengde levensduur mestcovergisting WKK	wkk	0,077	0,021	0,022	7.464
 Wind op primaire waterkering, ≥ 7,0 en < 7,5 m/s	elektriciteit	0,080	0,025	0,028	*
 AWZI/RWZI - thermische drukhydrolyse	elektriciteit	0,084	0,031	0,032	8.000
 Wind op land, < 7,0 m/s	elektriciteit	0,085	0,025	0,028	*
 Mestcovergisting WKK	wkk	0,085	0,021	0,022	7.433
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 1	gas ¹	0,064			
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 1	overig	0,090			
Fase 2 - Vanaf 13 maart, 17.00 uur					
 Mestcovergisting hernieuwbaar gas	gas	0,074	0,015	0,016	8.000
 Wind op primaire waterkering, < 7,0 m/s	elektriciteit	0,091	0,025	0,028	*
 Zonthermie, thermisch vermogen ≥ 140 kW	warmte	0,095	0,028	0,029	700
 Waterkracht, verval ≥ 50 cm, renovatie	elektriciteit	0,100	0,031	0,032	2.600
 Monomestvergisting ≤ 400 kW warmte	warmte	0,102	0,022	0,023	7.000

¹ Hernieuwbaar gas telt niet volledig mee voor de Europese duurzame energiedoelstellingen. De fasegrenzen voor hernieuwbaar gas wijken daarom af van de fasegrenzen voor elektriciteit en warmte met een factor 0,706. Daardoor concurreren projecten op basis van bijdragen aan de doelstelling.

* Netto P50-waarde vollasturen uit het windrapport van de aanvrager. Deze waarde wordt per project bepaald.

Vervolg →

Tabel Basisbedragen ronde SDE+ voorjaar 2017 vervolg

Categorie	Hernieuwbare energievorm	Maximum basisbedrag (€/kWh)	Basisenergieprijs (€/kWh)	Voorlopig correctiebedrag 2017 (€/kWh)	Vollasturen per jaar
Fase 2 - Vanaf 13 maart, 17.00 uur (vervolg)					
 Wind in meer, water ≥ 1 km ²	elektriciteit	0,104	0,025	0,028	*
 Bestaande capaciteit voor bij- en meestook van biomassa in kolencentrales	elektriciteit	0,108	0,031	0,032	5.839
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 2	gas ¹	0,078			
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 2	overig	0,110			
Fase 3 - Vanaf 20 maart, 17.00 uur tot 30 maart, 17.00 uur					
 Monomestvergisting ≤ 400 kW gas	gas	0,088	0,015	0,016	8.000
 Biomassavergassing hernieuwbaar gas	gas	0,092	0,015	0,016	7.500
 Nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales	elektriciteit	0,111	0,031	0,032	7.000
 Fotovoltaïsche zonnepanelen, ≥ 15 kWp en aansluiting > 3*80A	elektriciteit	0,125	0,026	0,033	950
 Monomestvergisting ≤ 400 kW WKK	wkk	0,125	0,030	0,031	7.200
 Waterkracht, verval ≥ 50 cm, nieuw	elektriciteit	0,130	0,031	0,032	5.700
 Vrije stromingsenergie, verval < 50 cm en golfenergie	elektriciteit	0,130	0,031	0,032	3.700
 Osmose	elektriciteit	0,130	0,031	0,032	8.000
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 3	gas ¹	0,092			
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 3	overig	0,130			

¹ Hernieuwbaar gas telt niet volledig mee voor de Europese duurzame energiedoelstellingen. De fasegrenzen voor hernieuwbaar gas wijken daarom af van de fasegrenzen voor elektriciteit en warmte met een factor 0,706. Daardoor concurreren projecten op basis van bijdragen aan de doelstelling.

* Netto P50-waarde vollasturen uit het windrapport van de aanvrager. Deze waarde wordt per project bepaald.

Meer informatie

www.rvo.nl/sde

Bekijk ook de SDE+ voorlichtingsfilm.

Dit is een uitgave van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Hanzelaan 310 | 8017 JK Zwolle

Postbus 10073 | 8000 GB Zwolle

T +31 (0)88 042 42 42 (bereikbaar op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur)

E klantcontact@rvo.nl

www.rvo.nl/sde

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | februari 2017

Publicatienummer: RVO-014-1701-BR-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

De ministeriële regelingen SDE+ vindt u via pagina [Officiële bekendmakingen](#) van de SDE+ website.

